

KLAGANDE

Migrationsverket
Enheten för statliga ersättningar
Box 142
931 22 Skellefteå

MOTPART

Härnösands kommun
871 80 Härnösand

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Umeås dom den 22 maj 2017 i mål nr 2023-16 och 2231-16, se bilaga A

SAKEN

Ersättning för asylsökande

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten ändrar förvaltningsrättens dom och fastställer
Migrationsverkets beslut.

YRKANDEN M.M.

Migrationsverket yrkar att kammarrätten ska fastställa verkets beslut att inte bevilja statlig ersättning för kommunens kostnader för god man för ett ensamkommande barn utöver vad verket har beviljat för kvartal 1 och 3 år 2016. Till stöd för sin talan anför Migrationsverket bl.a. följande. En förutsättning för godmanskap är att det ensamkommande barnet befinner sig i Sverige. Ett godmanskap upphör om barnet varaktigt lämnar Sverige. Den 26 december 2015 meddelade Socialtjänsten i Härnösand att den avslutat socialtjänstansvaret för det ensamkommande barnet. Anledningen var att barnet rest ut ur Sverige. Den 28 december 2015 sökte barnet asyl i Finland. Kommunen hade således kunskap om att det ensamkommande barnet var utrest redan i december 2015. Under den period som överklagandet avser hade barnet inte något pågående ärende eller någon pågående asylansökan. Migrationsverket har inte någon underrättelseskyldighet mot Härnösands kommun. Uppgifterna är föremål för sekretess.

Härnösands kommun anser att överklagandet ska avslås och anför till stöd för sin inställning bl.a. följande. Den gode mannen är inte anställd av kommunen och överförmyndarens eventuella beslut att godmanskap ska upphöra är beroende av att överförmyndaren får vetskap om att barnet varaktigt lämnat Sverige. Enligt Migrationsverkets egna rutiner finns en underrättelseskyldighet mot överförmyndaren, exempelvis vad gäller kommunplacering och åldersuppskrivning. Migrationsverket borde ha underrättat överförmyndaren när den fick meddelande den 11 januari 2016 om att barnet sökt asyl i Finland den 28 december 2015.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om kommunen har rätt till ersättning från Migrationsverket för kostnader för god man till ett ensamkommande barn som har lämnat Sverige.

Rätten till ersättning regleras i 8 § förordningen (2002:1118) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. (asylersättningsförordningen). Asylersättningsförordningen har numera upphävts men gäller fortfarande i fråga om kostnader som uppkommit före den 1 juli 2017. Av angiven bestämmelse framgår att en kommun har rätt till ersättning för kostnader för god man till ensamkommande barn som omfattas av 1 § första stycket 1 och 2 lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. Av 5 § lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn framgår att ett godmanskap upphör när barnet varaktigt lämnar Sverige.

Av utredningen framgår att barnet hade lämnat Sverige den 26 december 2015 och hade sökt asyl i Finland den 28 december 2015. Det framgår vidare av utredningen att Socialtjänsten i Härnösands kommun hade avslutat socialtjänstansvaret för barnet den 26 december 2015 eftersom barnet då var utrest.

Det får antas att barnet hade lämnat Sverige varaktigt när det sökte asyl i Finland den 28 december 2015. Någon lagstadgad skyldighet för Migrationsverket att underrätta överförmyndaren om dessa uppgifter finns inte. Kommunen har således inte rätt till ytterligare ersättning för kostnader för god man för barnet under första och tredje kvartalet 2016. Migrationsverkets överklagande ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

---

kammarrättsråd
ordförande

kammarrättsråd
referent

tf. kammarrättsassessor

föredragande jurist

KLAGANDE

Härnösands kommun
871 80 Härnösand

MOTPART

Migrationsverket
Mottagningsenheten i Skellefteå
Box 142
931 22 Skellefteå

ÖVERKLAGAT BESLUT

Mottagningsenheten i Skellefteå, Migrationsverkets beslut 2016-10-25,
diarienummer 733-2016-75028 och 2016-11-24, diarienummer
733-2016-149562

SAKEN

Ersättning för kostnader för god man enligt 8 § förordningen (2002:1118)
om statlig ersättning för asylsökande m.fl. (förkortas nedan
asylersättningsförordningen)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten förklarar Härnösands kommun berättigad till ersättning
för arvode till god man för MB avseende kvartal 1 och kvartal 3, 2016.
Målet återförvisas till Migrationsverket för ställningstagande till och beslut
om beloppets storlek.

BAKGRUND

Härnösands kommun (kommunen) ansökte om ersättning enligt asylersättningsförrordningen avseende kostnader för god man till MB. Härnösands kommun ansökte om 11 828 kr för kvartal 1, 2016 och 9 462 kr för kvartal 3, 2016.

Migrationsverket beviljade för första kvartalet 2016 ersättning med 3 943 kr och motiverade beslutet i huvudsak enligt följande. En förutsättning för kommunens rätt till ersättning är att de asylsökande barnen omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA). Under den ansökta perioden omfattades inte MB av LMA. Migrationsverket avslår därför ansökan med 7 885 kr.

Migrationsverket avslog begäran om ersättning för tredje kvartalet 2016 och motiverade beslutet i huvudsak enligt följande. En förutsättning för kommunens rätt till ersättning är att de asylsökande barnen omfattas av LMA. Under den ansökta perioden omfattades inte MB av LMA. Migrationsverket avslår därför ansökan med 9 462 kr.

Kommunen yrkar att ersättning ska beviljas enligt ansökningarna.

Migrationsverket motsätter sig bifall till överklagandena.

UTREDNING

Kommunen anför i huvudsak följande. Kommunen har fått ersättning för perioden 160101-160128. Migrationsverket har i övrigt angett att MB inte omfattades av LMA. Enligt Migrationsverket bor inte MB i Sverige och är därför också utskriven från Migrationsverket sedan 2016-02-08. Migrationsverket har inte på något sätt meddelat Överförmyndaren om att så var fallet. Först 2016-09-12 fick Överförmyndaren via mejl information om detta från

Migrationsverket. Kommunen har alltså först ca sju månader efter Migrationsverkets utskrivning fått vetskap om förutsättningar i ärendet. På förekommen anledning har arvode betalats ut till barnets gode man för perioderna 160101-160331 och 160701-160911. Överförmyndaren har därför inte haft vetskap om eller fog för att entlediga gode mannen och därmed upphöra med utbetalning av arvode. Migrationsverket uppger att de mottagit ett meddelande från socialtjänsten den 12 januari 2016 om att myndlingen inte längre fanns i kommunen. Att ett barn inte längre finns i kommunen är inte i sig en anledning till att överförmyndaren borde ha entledigat gode mannen. I många fall ska den gode mannen kvarstå. Syftet med god man är att bevaka barnets rätt. Den gode mannen företräder inte Migrationsverket eller överförmyndaren. Denne kan inte heller förväntas vidarebefordra verkets beslut. Migrationsverket har den 28 januari 2016 fått uppgift från polisen om att MB bekräftats befinna sig i Finland. Migrationsverket borde då rimligtvis meddelat överförmyndaren när tillförlitliga uppgifter fanns om att barnet avvikit från Sverige samt vad det har för rättslig verkan och vilket lagstöd som finns.

Migrationsverket anför bl.a. följande. Verket beviljade ersättning för kostnader för god man upp till den 28 januari 2016 men avslog ersättning för kostnaderna därefter. Enligt verkets uppgifter verkställde barnet sig själv den 26 december 2015, vilket innebär att barnet då lämnade Sverige. Den 12 januari 2016 meddelade socialtjänsten i Härnösands kommun Migrationsverket att barnet inte längre fanns i kommunen samt att de polisanmält att barnet var försvunnet. Den 28 januari 2016 fick Migrationsverket uppgift från polisen att barnet bekräftats befinna sig i Finland. Barnet omfattas därför inte av LMA under perioden 160129-160331 och 160701-160911, då barnet inte längre fanns i Sverige. Gode mannen borde rimligen ha begärt sig entledigad då barnet själv verkställde sig till Finland. Migrationsverket har en skyldighet att meddela överförmyndarnämnden om förändrade förhållanden. Här har socialtjänsten

själva meddelat att ungdomen var avviken och gode mannen visste om detta. Verket ansåg det därför inte vara nödvändigt att informera ytterligare instanser.

RÄTTSLIGA UTGÅNGSPUNKTER

Enligt 2 § lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn ska god man förordnas för ett barn som vid ankomsten till Sverige är skilt från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe. Den gode mannen ska i vårdnadshavares och förmyndares ställe ansvara för barnets personliga förhållanden och sköta dess angelägenheter. Enligt 5 § samma lag ska godmanskap upphöra bl.a. om barnet varaktigt lämnar Sverige.

En kommun har enligt 8 § asylersättningsförordningen rätt till ersättning för kostnader för god man till ensamkommande barn som omfattas av 1 § första stycket 1 och 2 LMA.

I 1 § första stycket LMA anges att lagen innehåller bestämmelser om sysselsättning för och bistånd till utlänningar som, såvitt nu är av intresse, antingen har ansökt om uppehållstillstånd som flykting eller annan skyddsbehövande (punkt 1) eller har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd eller uppehållstillstånd efter tillfälligt skydd och som inte är folkbokförda här i landet (punkt 2). Den som håller sig undan så att ett beslut om avvisning eller utvisning inte kan verkställas har enligt 12 § LMA inte rätt till bistånd.

Enligt 11 § 1 st 2 LMA upphör rätten till bistånd upphör när utlänningen lämnar landet.

Högsta förvaltningsdomstolen har i rättsfallet HFD 2013 ref. 83 funnit att det förhållandet att ett ensamkommande barn hållit sig undan så att ett

lagakraftvunnet beslut om utvisning inte kan verkställas inte medför att barnet faller utanför tillämpningsområdet för LMA. Kommunen hade därför rätt till ersättning enligt asylersättningsförordningen.

Kammarrätten i Göteborg har i dom den 13 december 2011 mål nr 30147-11 uttalat bl.a. följande. I målet är det ostridigt att Migrationsverket anvisat BHR till Göteborgs stad den 14 januari 2009, att socialtjänsten i Göteborgs stad därefter utifrån sitt lagstadgade ansvar har utgett bistånd enligt socialtjänstlagen samt att Migrationsverket i skrivelse daterad den 8 april 2009 har meddelat Göteborgs stad att man vid en ändrad åldersbedömning skrivit upp BHR:s ålder till 19 år. Rätt till ersättning enligt 7 § asylersättningsförordningen för tid efter meddelandet om ändrad åldersbedömning föreligger därför inte.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet är om kommunen har rätt till ersättning för kostnader för god man till ett ensamkommande barn som lämnat Sverige.

Migrationsverket har hänvisat till att verket den 28 januari 2016 fick veta att MB fanns i ett annat land och att denne därefter inte omfattas av LMA. Kommunen har inte ifrågasatt att företrädare för socialtjänsten dessförinnan kontaktat Migrationsverket med uppgift om att MB lämnat kommunen. Ett ensamkommande barn som är avviken inom landet omfattas fortfarande av bestämmelserna i LMA, även om det kan sakna rätt till bistånd (se rättsfallet HFD 2013 ref. 83). Vad Migrationsverket anfört om att MB avvikit från kommunen påverkar därför inte kommunens rätt till ersättning enligt asylersättningsförordningen.

Det förhållandet att MB inte längre finns i Sverige medför att denne inte längre är att anse som asylsökande. Detta har Migrationsverket haft

kännedom om sedan slutet av januari 2016. Migrationsverket har uppgett att någon information om detta inte har lämnats till kommunen eftersom det redan fanns registrerat att den unge hade avvikit från kommunen. Utifrån att tillämpningsområdet för LMA styrs av om den unge finns kvar i landet eller inte så borde Migrationsverket ha underrättat kommunen när de fick vetskap om att MB hade lämnat landet. Det förhållandet att Migrationsverket inte gjort detta ska inte drabba kommunen på så sätt att den ska sakna rätt till ersättning för utfört arbete. Då kommunen inte fått kännedom om att MB lämnat landet förrän den 12 september 2016 har kommunen fram till dess haft rätt till ersättning enligt asylersättningsförordningen. Förvaltningsrätten finner därför att kommunens överklagande ska bifallas och att kommunen har rätt till ersättning enligt 8 § asylersättningsförordningen.

Det får ankomma på Migrationsverket att närmare ta ställning till storleken på det yrkade ersättningsbeloppet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C)

I avgörandet har tf. rådmannen
nämndemännen
deltagit. Domarna är eniga.

samt
och